

TP. Hồ Chí Minh, ngày 28 tháng 7 năm 2025

TRANG THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI VỀ MẶT HỌC THUẬT, LÝ LUẬN CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: **“BẤT ĐỊNH CHÍNH SÁCH KINH TẾ, CẠNH TRANH VÀ ỔN ĐỊNH NGÂN HÀNG”**

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng (Ngân hàng) Mã số: 9340201

Nghiên cứu sinh: **Lê Huỳnh Như** Khóa: 2022.1

Cơ sở đào tạo: Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh

Người hướng dẫn luận án: GS.TS. Võ Xuân Vinh, PGS. TS. Hoàng Hải Yến

Nội dung ngắn gọn những đóng góp mới về mặt học thuật, lý luận, những luận điểm mới rút ra được từ kết quả nghiên cứu, khảo sát của luận án.

Đóng góp về mặt lý thuyết

Luận án đã tạo ra những đóng góp lý thuyết quan trọng thông qua việc làm rõ các cơ chế tương tác phức tạp giữa bất định chính sách kinh tế, cạnh tranh và ổn định ngân hàng.

Thứ nhất, luận án đã xây dựng được khung phân tích tích hợp đồng thời ba khái niệm chính: bất định chính sách kinh tế, cạnh tranh ngân hàng và ổn định ngân hàng. Khung phân tích này là được xem là mở rộng hơn so với các nghiên cứu trước đây vốn thường phân tích từng mối quan hệ một cách riêng lẻ và rời rạc. Việc xem xét các tác động đồng thời và tương tác qua lại giữa các khái niệm này sẽ góp phần hoàn thiện khung lý thuyết về sự tương tác giữa bất định chính sách kinh tế, cạnh tranh và ổn định ngân hàng.

Thứ hai, khác với phần lớn các nghiên cứu thực nghiệm trước đây chủ yếu tập trung vào tác động tuyến tính và gián tiếp của bất định chính sách kinh tế đến một số khía cạnh của hệ thống ngân hàng thông qua cạnh tranh ngân hàng. Luận án này đã mở ra một hướng nghiên cứu mới về yếu tố phi tuyến tính trong mối quan hệ này. Nghiên cứu đã xác định và làm rõ mối quan hệ phi tuyến hình chữ U ngược, chỉ ra rằng khi mức độ bất định chính sách kinh tế còn thấp, các ngân hàng có xu hướng thận trọng hơn, dẫn đến sự giảm sút trong cạnh tranh. Tuy nhiên, khi bất định chính sách kinh tế vượt qua một ngưỡng nhất định, áp lực phải duy trì lợi nhuận và thị phần buộc các ngân hàng phải tăng cường cạnh tranh, làm gia tăng mức độ cạnh tranh. Đóng góp này bổ sung một khía cạnh quan trọng vào lý thuyết về cấu trúc thị trường ngân hàng và hành vi cạnh tranh trong môi trường bất định.

Thứ ba, luận án đã phân tích toàn diện mối quan hệ hai chiều giữa bất định chính sách kinh tế và ổn định ngân hàng, vượt ra ngoài cách tiếp cận truyền thống chỉ tập trung vào tác động của bất định chính sách kinh tế đến ổn định ngân hàng. Nghiên cứu đã chứng minh rằng sự gia tăng bất định chính sách kinh tế có tác động tiêu cực đến ổn định ngân hàng thông qua việc tăng rủi ro tín dụng, hạn chế dòng vốn và suy giảm khả năng chống đỡ rủi ro của hệ thống. Ngược lại, một hệ

thống ngân hàng kém ổn định cũng có thể trở thành nguồn gốc gây ra bất định chính sách kinh tế, bởi lẽ sự can thiệp chính phủ thông qua các chính sách khản cấp và không nhất quán có thể làm gia tăng sự khó đoán định trong môi trường kinh tế. Việc làm sáng tỏ cả hai chiều tác động này cung cấp một cái nhìn hệ thống và đầy đủ hơn, làm phong phú thêm lý thuyết về sự tương tác giữa môi trường vĩ mô bất định trong chính sách kinh tế và sự vững chắc của hệ thống ngân hàng.

Cuối cùng, luận án khám phá vai trò điều tiết của bất định chính sách kinh tế đối với mối quan hệ giữa cạnh tranh và ổn định ngân hàng. Đây là một trong những đóng góp lý thuyết được xem là then chốt của luận án. Bằng cách phân tích cách thức và mức độ mà bất định chính sách kinh tế điều tiết mối quan hệ vốn có giữa cạnh tranh và ổn định ngân hàng, luận án mở ra một hướng nghiên cứu mới. Nghiên cứu chỉ ra rằng trong môi trường bất định chính sách kinh tế thấp và ổn định, cạnh tranh ngân hàng có xu hướng thúc đẩy hiệu quả hoạt động, tăng cường kỷ luật thị trường và góp phần nâng cao sự ổn định của hệ thống ngân hàng. Tuy nhiên, khi mức độ bất định chính sách kinh tế tăng cao, sự gia tăng cạnh tranh có thể mang lại tác động tiêu cực, khiến các ngân hàng phải chấp nhận rủi ro lớn hơn để duy trì lợi nhuận, từ đó làm suy yếu sự ổn định ngân hàng. Giả thuyết về việc bất định chính sách kinh tế gia tăng đến một mức độ nhất định sẽ làm đảo ngược mối quan hệ giữa cạnh tranh và ổn định ngân hàng đặt ra một thách thức và đồng thời là một sự bổ sung quan trọng cho các lý thuyết hiện hành về cạnh tranh ngân hàng và ổn định ngân hàng. Việc làm sáng tỏ cơ chế điều tiết này cung cấp sâu sắc thêm hiểu biết về tác động của bất định chính sách kinh tế lên sự cân bằng giữa cạnh tranh và ổn định hệ thống ngân hàng.

Ngoài ra, nghiên cứu còn đóng góp học thuật thông qua việc tích hợp ba hướng phân tích, tác động phi tuyến, mối quan hệ hai chiều và vai trò điều tiết, vào cùng một khung mô hình nghiên cứu, điều mà phần lớn các nghiên cứu trước đó chỉ thực hiện riêng lẻ hoặc tuyến tính. Luận án cũng mở rộng phạm vi đo lường bất định chính sách kinh tế thông qua việc kết hợp cả bất định chính sách kinh tế quốc gia và Chỉ số bất định thế giới (World Uncertainty Index), làm rõ hơn tác động khác biệt của bất định ở cấp quốc gia và toàn cầu. Những đóng góp này cung cấp một cách tiếp cận toàn diện hơn để lý giải các cơ chế tác động qua lại giữa chính sách kinh tế và hệ thống ngân hàng trong điều kiện môi trường bất ổn.

Đóng góp về mặt thực tiễn

Các kết quả nghiên cứu của luận án cung cấp những bằng chứng thực nghiệm có giá trị và hàm ý thực tiễn kỳ vọng hỗ trợ đắc lực cho việc ra quyết định của các nhà hoạch định chính sách, nhà quản lý ngân hàng.

Trong bối cảnh bất định chính sách kinh tế ngày càng được quan tâm trên phạm vi toàn cầu, luận án cung cấp những bằng chứng định lượng và hệ thống về các tác động tiềm ẩn của bất định chính sách kinh tế lên hệ thống ngân hàng thông qua kênh cạnh tranh và ổn định. Điều này giúp các nhà hoạch định chính sách có được cái nhìn toàn diện và sâu sắc hơn về những hệ quả tiềm năng của các quyết định chính sách, từ đó đưa ra những điều chỉnh kịp thời và phù hợp để giảm thiểu các tác động tiêu cực, đảm bảo sự ổn định và hiệu quả của cả hệ thống tài chính và nền kinh tế nói chung. Các kết quả nghiên cứu có thể hỗ trợ trong việc xây dựng các chính sách ứng phó linh hoạt và hiệu quả hơn với các cú sốc từ môi trường chính sách bất định, góp phần giảm thiểu rủi ro hệ thống ngân hàng.

Bên cạnh đó, việc phát hiện tác động phi tuyến của bất định chính sách kinh tế lên cạnh tranh

ngân hàng, mối quan hệ hai chiều giữa bất định chính sách kinh tế và ổn định ngân hàng, đặc biệt là vai trò điều tiết của bất định chính sách kinh tế đối với mối quan hệ giữa cạnh tranh và ổn định ngân hàng, cung cấp một cơ sở khoa học vững chắc cho các nhà quản lý ngân hàng trong việc xây dựng các chiến lược và sách lược kinh doanh hiệu quả. Hiểu rõ cách môi trường chính sách bất định ảnh hưởng đến động lực cạnh tranh và rủi ro hệ thống giúp các nhà quản lý đưa ra các quyết định sáng suốt hơn về quản lý rủi ro, phân bổ vốn và chiến lược cạnh tranh trong từng bối cảnh bất định chính sách kinh tế cụ thể. Luận án cũng góp phần cảnh báo sớm về những rủi ro tiềm ẩn trong môi trường bất định chính sách kinh tế cao, từ đó hỗ trợ các nhà quản lý ngân hàng và cơ quan giám sát đưa ra các biện pháp can thiệp kịp thời để ngăn chặn các nguy cơ khủng hoảng hệ thống, hướng tới mục tiêu kép là nâng cao năng lực cạnh tranh đồng thời duy trì sự ổn định bền vững của ngân hàng.

Cuối cùng, bằng cách đánh giá đa dạng các khía cạnh tác động giữa bất định chính sách kinh tế, cạnh tranh và ổn định ngân hàng, kết hợp với việc ứng dụng các phương pháp phân tích dữ liệu đa dạng, luận án sẽ trở thành một nguồn tài liệu tham khảo giá trị cho các nhà nghiên cứu trong lĩnh vực tài chính ngân hàng. Kết quả nghiên cứu có thể gợi mở nhiều hướng nghiên cứu tiềm năng khác, khuyến khích việc khám phá sâu hơn các khía cạnh chưa được làm rõ hoặc kiểm định lại các kết quả hiện có trong bối cảnh các quốc gia khác nhau ở nhiều giai đoạn khác nhau cùng nhiều phương pháp khác nhau. Việc cung cấp một phân tích toàn diện và đa chiều về mối quan hệ phức tạp giữa bất định chính sách kinh tế, cạnh tranh và ổn định ngân hàng kỳ vọng sẽ góp phần làm phong phú và hoàn thiện hơn nữa tri thức khoa học trong lĩnh vực tài chính ngân hàng trong bối cảnh bất định hiện nay.

Nghiên cứu sinh ký tên

Lê Huỳnh Như